

Zebranie Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi
w trybie online – 09.03.2022

W zebraniu Zarządu Głównego uczestniczyli:

- Przewodniczący Zarządu Głównego - prof. Jacek Składzień, Sekretarz – dr hab. Antoni Bruzgielewicz
- Członkowie Zarządu: prof. Małgorzata Wierzbicka, prof. Lidia Zawadzka-Głós, dr Katarzyna Amernik, prof. Tomasz Zatoński, prof. Jarosław Markowski, prof. Bogusław Mikaszewski, prof. Paweł Burduk,
- Zaproszony przez Zarząd Główny: prof. Witold Szyfter,
- Redaktor Naczelny: Prof. Kazimierz Niemczyk (*Polski Przegląd Otorynolaryngologiczny*).

Zebranie otworzył Przewodniczący Zarządu prof. Jacek Składzień:

1. Przewodniczący prof. Jacek Składzień zaproponował przyjęcie stanowiska Zarządu Głównego w związku z agresją Rosji na Ukrainę.

Szanowni Państwo!

Ze ściśniętymi sercami i ogromnym bólem obserwujemy bandycką agresję Rosji na wolne i niezależne Państwo, jakim jest Ukraina. Całkowicie potępiamy sprawców wojny i mordowanie niewinnych ludzi w tym kobiety i dzieci. Takie czyny wykonują tylko najwięksi zbrodniarze wojenni. Solidaryzując się z narodem ukraińskim proponujemy zawiesić członkostwo Federacji Rosyjskiej w European Laryngological Society i zerwać współpracę naukową z Federacją Rosyjską. Niniejszym zawieszamy też wszelką współpracę z Białorusią. Równocześnie deklarujemy udzielanie wszelkiej pomocy napływającym uchodźcom z Ukrainy.

Stanowisko jednogłośnie zostało poparte przez Zarząd Główny.

Prof. Małgorzata Wierzbicka, prezydent elekt Europejskiego Towarzystwa Laryngologicznego, zobowiązała się przedstawienie stanowiska Zarządu Głównego na spotkaniu z PC ELS.

Zarząd Główny poparł także stanowisko Sekcji Otolaryngologii Dziecięcej, przesłane przez prof. Jarosława Szydłowskiego, o zawieszeniu Rosji w ESPO.

2. Prof. Jacek Składzień odczytał treść wypowiedzenia umowy firmie Index Copernicus sp. z o.o. z dniem 31 grudnia 2022. Wypowiedzenie umowy następuje na podstawie § 7 ust. 4 umowy z dnia 15 lipca 2014 r., łączącej strony na mocy porozumienia z dnia 26 listopada 2018 r.

Zarząd Główny jednogłośnie przyjął wypowiedzenie umowy.

3. Prof. Paweł Burduk przedstawił stan finansów Towarzystwa, omówił zobowiązania finansowe względem firmy Index Copernicus. Redaktor Naczelny *Polskiego Przeglądu Otorynolaryngologicznego* – prof. Kazimierz Niemczyk w celu zmniejszenia kosztów wydawania czasopisma zapowiedział rezygnację z tłumaczenia artykułów na język angielski, zapowiedział, że dług wygenerowany przez wydanie *Polskiego Przeglądu Otorynolaryngologicznego* zostanie pokryty przez środki pozyskane od sponsorów.

Prof. Małgorzata Wierzbicka zwróciła się z prośbą o przestanie ofert innych wydawnictw, które już wpłynęły. Sekretarz dr hab. Antoni Bruzgielewicz zobowiązał się, że wszystkie oferty zostaną wysłane po 30 marca, gdy zakończy się okres składania ofert.

4. Zarząd Główny jednogłośnie poparł 4 wnioski Kolegów ubiegających się o Nagrodę Naukową PTORL: **Oskara ROSIAKA**, **Agnieszki JASIŃSKIEJ-NOWACKIEJ**, **Elżbiety NIEMCZYK-CIEŚLAK** i **Tomasza WOJCIECHOWSKIEGO**, które otrzymały pozytywną rekomendację Komisji ds. Nagród im. Prof. Jana Miodońskiego.

Pierwsza rozprawa została zgłoszona przez Panią prof. dr hab. n. med. Magdalenę Józefowicz-Korczyńską, Kierownika Zakładu Układu Równowagi I Katedry Otolaryngologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i dotyczy pracy doktorskiej dr **Oskara ROSIAKA** pt. „*Ocena rehabilitacji pacjentów z zawrotami głowy i zaburzeniami postawy z pomocą technik Wirtualnej Rzeczywistości*”.

Rozprawa jest spójnym tematycznie zbiorem trzech prac:

1. Rosiak O., Krajewski K., Woszczak M., Jozefowicz-Korczynska M., „Evaluation of the effectiveness of a Virtual Reality-based exercise program for Unilateral Peripheral Vestibular Deficit. *J Vestib Res.* 2018;28(5-6):409-415. DOI: 10.3233/VES-180647. [IF 2.865, MNiSW 140 pkt]
2. Rosiak O., Szczepanik M., Woszczak M., Lucas Grzelczyk W., Józefowicz-Korczyńska M. Ocena skuteczności rehabilitacji przedsionkowej u osób z dysfunkcją błędnika. *Med Pr.* 2019;70(5). DOI: 10.13075/mp.5893.00853 [IF 0.778, MNiSW 70 pkt]
3. Rosiak O., Jozefowicz-Korczynska M; Role of head-mounted displays in enhancing vestibular rehabilitation effects: Comment on “Evaluation of the effectiveness of a Virtual Reality-based exercise program for Unilateral Peripheral Vestibular Deficit. *J Vestib Res.* 2019 DOI:10.3233/VES-180665 [IF 2.865, MNiSW 140 pkt]

W przedstawionych publikacjach dokonano analizy zastosowania nowatorskiej techniki Wirtualnej Rzeczywistości (WR) w rehabilitacji pacjentów z jednostronną dysfunkcją układu przedsionkowego. W pracach tych wykazano, że zastosowanie WR jest skuteczną formą rehabilitacji chorych z zawrotami głowy i zaburzeniami równowagi, zwiększającą stabilność posturalną pacjentów oraz zmniejszającą, w subiektywnej ocenie, intensywność zawrotów głowy. Wykazano, że metoda WR jest równie efektywna, co stosowana dotychczas rehabilitacja z zastosowaniem posturografii statycznej z wizualnym sprzężeniem zwrotnym. Jednakże stwierdzono, że wprowadzenie WR w większym stopniu redukuje odczucie choroby i lęku związanego z zawrotami głowy. W 2021 roku opublikowano aktualizację wytycznych American Physical Therapy Association (APTA) dotyczących rehabilitacji pacjentów z obwodowym deficytem przedsionkowym, która rekomenduje ćwiczenia z zastosowaniem wirtualnej rzeczywistości (Hall C at al. *J Neurol Phys Ther* 2021). Pośród dowodów naukowych stanowiących podstawy tej rekomendacji znajduje się, kilkakrotnie omawiana i cytowana przez amerykańskich autorów rekomendacji, publikacja kandydata do Nagrody im. Prof. Jana Miodońskiego.

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych dr **Agnieszki JASIŃSKIEJ-NOWACKIEJ** pt. „*Korelacja badań audiologicznych, otoneurologicznych oraz obrazu klinicznego z zaawansowaniem wodniaka endolimfatycznego w badaniu rezonansu magnetycznego u pacjentów z chorobą Ménière’a*” jako kolejna pretendentka do Nagrody zgłoszona została przez autorkę publikacji z poparciem promotora profesora Kazimierza Niemczyka. Celem badań była analiza zaawansowania wodniaka śródchłonki w badaniu rezonansu magnetycznego u pacjentów z chorobą Ménière’a przy użyciu skali opisanej przez Barath i wsp. oraz jej modyfikacji zaproponowanej przez Bernaerts i wsp. oraz ocena korelacji zaawansowania wodniaka

śródcłonki w badaniu rezonansu magnetycznego z kontrastem z wynikami badań audiologicznych i badań układu równowagi oraz nasileniem objawów u pacjentów ze zdefiniowaną chorobą Ménière'a. Ocena wodniaka śródcłonki w badaniu MR jest zagadnieniem stosunkowo nowym na świecie, a publikacje na ten temat zaczęły pojawiać się niedawno. W literaturze polskiej tematyka ta jeszcze nie była poruszana, a prace stanowiące rozprawę doktorską Agnieszki Jasińskiej są pierwszymi w Polsce publikacjami dotyczącymi omawianego zagadnienia:

1. Jasińska A, Lachowska M, Wnuk E, Niemczyk K. Magnetic resonance imaging of the inner ear in the diagnostics of Ménière's disease. *Otarynolaryngologia Polska* 2021;75(2):1-8. DOI: 10.5604/01.3001.0014.6176)
2. Jasińska A, Wnuk E, Pierchała K, Niemczyk K. Wodniak śródcłonki potwierdzony przy użyciu 3-teslowego skanera MR u pacjentów z obrazem klinicznym choroby Ménière'a. *Polski Przegląd Otorynolaryngologiczny* 2019;8(3):20-23
3. Jasińska A, Lachowska M, Wnuk E, Pierchała K, Rowiński O, Niemczyk K. Correlation between magnetic resonance imaging classification of endolymphatic hydrops and clinical manifestations and audiovestibular test results in patients with definite Ménière's disease. *Auris Nasus Larynx*, Ahead of print. DOI: 10.1016/j.anl.2021.03.027

W ocenie parametrycznej publikacje te mają łącznie 160 punktów MNiSW i 1,436 punktów IF. Wymienione prace przedstawiają zwartą całość tematyczną. Autorka m.in. wykazała istotną korelację pomiędzy średnim progiem słyszenia, a zaawansowaniem wodniaka przedsionka ocenianego w skali zaproponowanej przez Bernaerts i wsp. Należy podkreślić, że m.in. badania, które wykonane zostały w ramach pracy doktorskiej Agnieszki Jasińskiej-Nowackiej obok dostarczenia nowych informacji ułatwiających zrozumienie patofizjologii wodniaka śródcłonki zbliżają nas do zdefiniowania tzw. złotego standardu w diagnostyce choroby Ménière'a z zastosowaniem obrazowania ucha wewnętrznego przy pomocy rezonansu magnetycznego.

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych dr **Elżbiety NIEMCZYK-CIEŚLAK** pt. „Ocena przydatności tympanometrii szerokopasmowej w monitorowaniu funkcji ucha środkowego po stapedektomii” przesłana została na ręce Przewodniczącego Komisji ds. Nagród im. Prof. Jana Miodońskiego z poparciem Promotor pracy dr hab. Magdaleny Lachowskiej. Rozprawa stanowi monotematyczny cykl 3 publikacji o łącznej punktacji IF 3,091 (207 punktów MNiSW). Celem pracy była ocena przydatności klinicznej tympanometrii szerokopasmowej pod kątem diagnostyki otosklerozy oraz monitorowania efektów leczenia.

Omawiane publikacje przedstawione przez dr med. Elżbietę Niemczyk-Cieślak jako praca doktorska to:

1. Niemczyk E, Lachowska M, Niemczyk K. Tympanometria szerokopasmowa - nowa metoda oceny ucha środkowego. *Polski Przegląd Otorynolaryngologiczny*. 2016;5:65-74.
2. Niemczyk E, Lachowska M, Tataj E, Kurczak K, Niemczyk K. Wideband tympanometry and absorbance measurements in otosclerotic ears. *Laryngoscope*. 2019;129(10):E365- E76. 2,465 pkt IF, 100 pkt MNiSW
3. Niemczyk E, Lachowska M, Tataj E, Kurczak K, Niemczyk K. Wideband acoustic immitance – Absorbance measurements in ears after stapes surgery. *Auris Nasus Larynx*. Online ahead of print. 1,436 pkt IF, 100 pkt MNiSW

Badania podejmują udaną próbę przełamania ograniczeń wynikających z dotychczasowych badań nad zastosowaniem tympanometrii szerokopasmowej w diagnostyce otosklerozy i wnoszą istotny wkład w rozwiązanie ważnego problemu klinicznego. Dr med. Elżbieta Niemczyk-Cieślak wykazała, że wartościowe informacje uzyskuje się porównując poprawę rezerwy ślimakowej do zmian, które zachodzą w parametrach częstotliwościowych i wysokościowych szerokopasmowej immitancji akustycznej. Wielkość zmiany skompensowanej admitancji akustycznej jest wprost proporcjonalna do poprawy rezerwy ślimakowej na 250 Hz, stąd może być pośrednio wykorzystywana w ocenie redukcji komponenty przewodzeniowej niedosłuchu po operacji. Kandydatka do Nagrody wytyczyła też kierunki dalszych badań, które należałoby przeprowadzić na większej i ujednoczonej grupie chorych, gdzie uwzględniano by również parametry protezek stosowanych podczas operacji.

Dr n. med. **Tomasz WOJCIECHOWSKI** złożył wniosek o przyznanie Nagrody im. Prof. Jana Miodońskiego za swoją rozprawę doktorską pt. „*Analiza anatomii przestrzeni retrotympanum i struktur sąsiadujących w obrazach tomografii komputerowej wiązki stożkowej*”. Wniosek został poparty przez promotora pracy prof. dr hab. Kazimierza Szopińskiego Kierownika Zakładu Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, jak również przez profesora Kazimierza Niemczyka - praca powstała przy współpracy Zakładu Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej, Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej CB WUM i Kliniki Otorynolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi łącząc pola zainteresowań anatomii, radiologii i otolaryngologii.

Przedmiotem monografii było badanie stosunków anatomicznych ważnych struktur kości skroniowej ograniczających dostęp do jamy bębenkowej i szczytu piramidy. Celem pracy było opisanie typowej anatomii tympanotomii tylnej, dostępu zatwarzowego, dostępu podbłędnikowego, a także ocena występowania poszczególnych szlaków pneumatyzacji i przegrody skalisto-łuskowej u osób dorosłych.

Praca doktora Tomasz Wojciechowskiego jest pierwszą w Polsce pracą poświęconą badaniom retrotympanum i jedyną tak szeroko opisującą morfologię struktur układu pneumatycznego kości skroniowej. Poza wartościami natury poznawczej praca ta posiada walory praktyczne. Znajomość morfologii retrotympanum i umiejętność interpretacji obrazów TK pozwala na wybranie właściwej drogi dostępu operacyjnych podczas planowania operacji tympanoplastycznej, wszczepienia implantu ślimakowego lub usunięcia przyzwojaków jamy bębenkowej i otworu szyjnego. Autor pracy proponuje także ujednoczone mianownictwo polskie dot. struktur jamy bębenkowej, a także przedstawia plany dalszych badań dot. kości skroniowej u dzieci.

Przewodniczący Zarządu Głównego

Prof. dr hab. Jacek Składzień

Sekretarz Zarządu Głównego

Dr hab. Antoni Bruzgielewicz